

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ

1. Με ποιον τρόπο, με ποιο ρόλο και για ποιο σκοπό παρεμβαίνει ο ποιητής;

Ο ποιητής δηλώνει από την αρχή έντονα την παρουσία του, αφού ήδη από τον πρώτο στίχο αναγράφεται η λέξη «ποιητής» πριν ξεκινήσει η αφήγηση, όπως ακριβώς στη συνέχεια αναφέρονται τα ονόματα του Πεζόστρατου και του βασιλιά πριν από τα λόγια τους. Η φωνή του ποιητή ακούγεται και μέσα από εκφράσεις όπως «λέγει» (στ. 899) και «του λέγει ο ρήγας» (στ. 920), δείχνοντας πως ο ίδιος μεταφέρει πιστά τα λόγια των προσώπων, σαν να τα παραθέτει μέσα σε εισαγωγικά. Έτσι, ο διάλογος των δύο ηρώων δεν παρουσιάζεται άμεσα, αλλά μέσω της μεσολάβησης του ποιητή, που δρα ως αφηγητής.

Ο ρόλος του είναι αυτός του **παντογνώστη αφηγητή**, ο οποίος εξιστορεί τα γεγονότα σε τρίτο πρόσωπο και γνωρίζει όχι μόνο τις πράξεις αλλά και τις σκέψεις και τα συναισθήματα των ηρώων. Εμφανίζεται σε καθοριστικά σημεία για να προετοιμάσει τον αναγνώστη για όσα θα συμβούν, διευκολύνοντας την κατανόηση της αφήγησης. Παράλληλα, με τις παρεμβάσεις του φωτίζει τον ψυχισμό, τις στάσεις και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των πρωταγωνιστών.

2. Πώς σκέφτεται ο Πεζόστρατος να προσεγγίσει το βασιλιά και με ποια επιχειρήματα προσπαθεί να τον πείσει να δεχθεί το γάμο;

Ο Πεζόστρατος αποφασίζει να πλησιάσει τον βασιλιά Ηράκλη χρησιμοποιώντας έμμεσο λόγο: αρχικά του αφηγείται διάφορες ιστορίες και στολίδια του λόγου που φαίνονται άσχετα με το προξενιό, αλλά στην ουσία προετοιμάζουν το έδαφος για να δεχτεί ευνοϊκά την πρόταση του γάμου.

Τα επιχειρήματα του στηρίζονται στην **ανωτερότητα της γνώσης και της αρετής** έναντι του πλούτου και της κοινωνικής θέσης. Υποστηρίζει ότι παλαιότερα οι άνθρωποι εκτιμούσαν περισσότερο την παιδεία και το ήθος και όχι τα υλικά αγαθά, γι' αυτό και οι βασιλιάδες δεν δίσταζαν να παντρεύουν τις κόρες τους με άντρες ταπεινής καταγωγής, αν αυτοί διέθεταν ψυχική δύναμη και πνευματική αξία. Επικαλούμενος αυτή τη διαχρονική αξία της αρετής, ο Πεζόστρατος προσπαθεί να δείξει πως και ο Ερωτόκριτος είναι ένας νέος ενάρετος, γενναίος και καλλιεργημένος, που αξίζει την Αρετούσα παρά τη φτώχη του καταγωγής. Έτσι, προσπαθεί με διακριτικό τρόπο να οδηγήσει τον βασιλιά στην αποδοχή του γάμου.

3. Πώς αντιδρά ο βασιλιάς στην πρόταση γάμου του Ερωτόκριτου και γιατί;

Ο βασιλιάς αντιδρά άμεσα και έντονα αρνητικά στην πρόταση του Πεζόστρατου. Από τον πρώτο κιόλας στίχο του λόγου του, η στάση του είναι αυστηρή και απορριπτική. Όχι μόνο απορρίπτει κατηγορηματικά το ενδεχόμενο ενός τέτοιου γάμου, αλλά διατάζει τον Πεζόστρατο να απομακρυνθεί από το παλάτι και τον Ερωτόκριτο να εξοριστεί σε μακρινούς και απρόσιτους τόπους, απειλώντας τον μάλιστα με θάνατο αν επιστρέψει.

Η οργισμένη αυτή αντίδραση οφείλεται στην **απόλυτη πίστη του βασιλιά στις ταξικές διακρίσεις**. Θεωρεί αδιανόητο να ενωθούν άτομα διαφορετικής κοινωνικής τάξης, καθώς πιστεύει πως οι φτωχοί είναι κατώτεροι και δεν πρέπει να συνδέονται με τους ισχυρούς και ευγενείς. Επομένως, η άρνησή του εκφράζει την αυστηρή κοινωνική ιεραρχία και τις προκαταλήψεις της εποχής.

4. Κάθε πατέρας επιθυμεί την οικογενειακή ευτυχία. Πώς ενεργεί ο βασιλιάς και πώς ο Πεζόστρατος για να πετύχουν αυτόν το στόχο;

Και οι δύο πατέρες – ο Πεζόστρατος και ο βασιλιάς Ηράκλης – επιδιώκουν την ευτυχία των παιδιών τους, αν και δρουν με εντελώς διαφορετικό τρόπο.

Ο Πεζόστρατος, συγκινημένος από την αγάπη του για τον Ερωτόκριτο και βλέποντας τον γιο του να υποφέρει από τον έρωτά του, αποφασίζει, παρά τους φόβους του, να παρουσιαστεί μπροστά στον

βασιλιά και να ζητήσει το χέρι της Αρετούσας για λογαριασμό του. Θυσιάζει την περηφάνια του και αναλαμβάνει το ρίσκο, ελπίζοντας πως έτσι θα ανακουφίσει τον γιο του. Αντίθετα, ο βασιλιάς Ηράκλης, αν και κι εκείνος νοιάζεται για την ευτυχία της κόρης του, πιστεύει πως αυτή μπορεί να επιτευχθεί μόνο μέσα από έναν **ισότιμο κοινωνικά γάμο**. Γι' αυτό και αρνείται την πρόταση του Πεζόστρατου, θεωρώντας πως προστατεύει την κόρη του από μια ακατάλληλη ένωση και εξασφαλίζει καλύτερες προοπτικές για το μέλλον της. Έτσι, οι δύο πατέρες κινούνται από αγάπη, αλλά ενεργούν σύμφωνα με διαφορετικά αξιακά μέτρα: ο ένας με γνώμονα το συναίσθημα και ο άλλος με γνώμονα την κοινωνική τάξη

